

[Finansministeren.]

de øvrige principielle betragtninger, der er fremkommet i forbindelse med fremsættelsen af årets finanslovsforslag. Jeg skal herunder dels kommentere, dels supplere de udtalelser, der er faldet.

Jeg vil gerne tage mit udgangspunkt i problemet: kan vi få lavere skatter? Jeg tillod mig i Nationaløkonomisk Forening at sige, at det ikke er et mål i sig selv. Selv om det ikke er det, kan det dog være meget værdifuldt at diskutere. Det interesserer jo tingets medlemmer, og når det interesserer tingets medlemmer, er det vel i høj grad, fordi det interesserer befolkningen. Det, at søge at nå til lavere skatter, er, om jeg så må sige, den mest jævne måde, hvorpå man søger at samle tilslutning i befolkningen. Befolkningen er jo nok lidt skuffet. Gang på gang er det hændt, at skatterne ikke er blevet så lave, som den havde fået løfte om. Jeg ved ikke, hvorfor det ærede medlem hr. Erik Eriksen ser over til denne side; jeg synes han bør se på sin nabo.

Skal vi nu først se lidt på, hvordan skatteudskrivningen har været, og vurdere årsagen til, at skatterne er steget, og se på, hvordan skatteniveauet er her i landet i forhold til andre lande. Det er en almindelig opfattelse, at når vi har højere skatter, skyldes det, at udgifterne er steget så voldsomt.

Jeg har prøvet at sammenligne udgifterne før den anden verdenskrig og udgifterne i dag. Nu kan det ikke nytte, som mange henfalder til, bare at sammenligne de absolutte tal. Skal man have et sammenligningsgrundlag, må man have prisbevægelserne ud, og man må vel også have bæreevnen ind i regnestykket. Derfor sammenholder jeg de samlede skatter til stat og kommune og sociale bidrag målt med nationalindkomsten. Dér var procenten før krigen 17 for udgifterne, og den er i dag 23. Af denne stigning vil jeg regne med, at et par procent skyldes stigningen i forsvarsudgifter, og resten skyldes visse andre udgiftsstigninger.

Ser vi på det, der interesserer befolkningen, er det ikke så meget udgifterne som skatterne. Deres forhold til nationalindkomsten er steget fra 18 til 28. Man vil lægge mærke til, at her er stigningen stær-

kere. Det skyldes, at vi har opkrævet mere i skat — det er baggrunden for noget af det, vi diskuterer — end vi har givet ud. Der er altså kommet et overskud eller sket en såkaldt offentlig opsparing. Der var før krigen en offentlig opsparing på 1 pct., forskellen mellem 17 og 18. I dag er den 5, forskellen mellem 23 og 28; det vil sige, at den offentlige opsparing er steget med 4 pct. af nationalindkomsten. Vi har en stigning i andre udgifter på andre 4 pct. af nationalindkomsten og en stigning i forsvarsudgifterne på 2 pct. Jeg må hellere summere det op og sige, at af stigningen på 10 pct. fra 18 til 28 falder de 4 på andre udgifter, 2 på forsvarsudgifter og 4 på den offentlige opsparing.

Spørger man så, om dette skatteniveau på 28 pct., som vi er nået til, er særlig højt, må man naturligvis sige, at det er højt for befolkningen, men når man hører så mange bemærkninger om, at vi har det dårligt i skattemæssig henseende, og at man skal udvandre, vil jeg dog pege på, at sammenligner man med andre lande, er skatteniveauet langt højere dér. Der er lande som Vesttyskland, hvor det er helt oppe på 38 pct. Holland ligger på 35 pct., og vore skandinaviske broderlande ligger i begyndelsen af 30erne. Vi er på linje med f. eks. USA, medens et enkelt land som Belgien ligger lavere. Vi står altså pænt sammenlignet med andre lande.

Spørger man dernæst, hvordan mulighederne er for skattenedsættelse — for selv om vi altså ikke ligger så højt i forhold til andre lande, ønsker man det jo alligevel — kan man først pege på, at den bedste mulighed er at gennemføre rationalisering og økonomisering inden for statshusholdningen. Det er det område, vi diskuterer i dag. Vi har prøvet det i de senere år, og jeg nævnte i min fremsættelsestale, at jeg ikke tror, man kommer så meget længere, medmindre man tager alle forvaltningsgrene op til undersøgelse. Jeg forstod både på det ærede medlem hr. Lannung og det ærede medlem hr. Thestrup, at man var enig i denne betragtning. Så er spørgsmålet, hvad de pågældende forvaltningsgrene siger til det, men vi bør dog ikke lade os afholde deraf.

En anden fremgangsmåde er den, det ærede medlem hr. J. M. Pedersen var inde